

שם הקורס: שבירת מיתוסים: תמורות בזהות הקולקטיבית

מס הקורס 93-240-01

שם המרצה: פרופ' רחל שרעבי

סוג הקורס: סמינר

היקף שעות: 2 ש"ש

סמסטר: א

שנת לימודים: תשע"ח

א. מטרת הקורס:

הסמינר יעסוק בניתוח סוציולוגי של מיתוסים מתקופת היישוב ועד היום, ויבחן את תפקידם בעיצוב האתוס של החברה הישראלית. הסמינר יתמקד בתהליך צובר התאוצה, של שבירת מיתוסים בחברה הישראלית, ויידונו בו הגורמים לתהליך זה והשלכותיו על הזהות הקולקטיבית ועל התפתחות השיח הסוציולוגי.

ב. תוכן הקורס:

הסמינר יעסוק ברקע הסוציולוגי התיאורטי, ובניתוח פריטים מהספרות המחקרית הדנה ב: מיתוס ותרבות; מיתוסים ציוניים וניפוצם; זיכרון קולקטיבי וזהות קולקטיבית בישראל. בסמינר יציגו הסטודנטים רפראטים על עבודת המחקר שלהם ויתקיים דיון בממצאים.

מהלך השיעורים:

הוראה פרונטלית, דיונים, ניתוח ספרות מחקרית, סרטים, פגישות אישיות, הצגת רפראטים על ידי הסטודנטים ודיון בממצאים.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים:

מס' השיעור סימסטר א	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1	הצעת נושאים והנחיות לכתובת עבודה סמינריונית		
2	מיתוס-תיאוריות	פריט 1	
	מיתוס-תיאוריות	פריט 2	
3	מיתוס ותרבות	פריט 3	
4	מיתוס וזיכרון קולקטיבי	פריט 4	

		מפגש פרטני	5
		מפגש פרטני	6
	פריט 5	שבירת מיתוסים	7
	פריטים : 7, 6	מיתוסים ציונים וניפוצם	10
	פריט 8	מיתוסים ציונים וניפוצם	11
		מפגש פרטני	12
		מפגש פרטני	13

מס' השיעור סימסטר ב	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1	רפראטים של עבודות סטודנטים		
2	מפגש פרטני		
3	רפראטים של עבודות סטודנטים		
4	מפגש פרטני		
5	רפראטים של עבודות סטודנטים		
6	מפגש פרטני		
7	רפראטים של עבודות סטודנטים		
8	מפגש פרטני		
9	רפראטים של עבודות סטודנטים		
10	מפגש פרטני		
11	רפראטים של עבודות סטודנטים		
12	מפגש פרטני		
13	רפראטים של עבודות סטודנטים		

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: אין

חובות / דרישות / מטלות:

1. קריאת פריטים מתוך הביבליוגרפיה וחובת נוכחות.
2. הצגת רפראט על עבודת המחקר.
3. עבודת סמינר בהיקף של 25-30 עמודים.

מרכיבי הציון הסופי: עבודה סמינריונית-100%. ציון עובר 60.

ד. ביבליוגרפיה:

קריאת חובה

1. לוי-שטראוס, ק (2010). מיתוס ומשמעות. תל אביב: בבל, עמ' 61-73.
2. סגל, ר (2007). תיאוריות של מיתוס. תל-אביב: רסלינג, מבוא, עמ' 7-17.
3. Strauss L.C. (1978). "When myth becomes history". In: Myth and Meaning New York: Schocken Books, Pp. 34 – 43.

4. Halbwachs, M. (1992) . On Collective Memory .Chicago: The University Press, pp. 21-28, 167-189.
5. אוחנה, ד וויסטריד, ר (1996). מיתוס וזכרון. תל-אביב: הקיבוץ המאוחד ומכון ון-ליר, מבוא, עמ' 11 - 37.
6. גרינברג, ל (עורך) (2000). זכרון במחלוקת: מיתוס, לאומיות ודמוקרטיה. באר שבע: אוניברסיטת בן גוריון.
7. זעירא, אלי (2004). מיתוס מול מציאות- מלחמת יום הכיפורים: כשלונות ולקחים. תל אביב: ידיעות אחרונות, הקדמה עמ' 23-13.
8. בן רפאל א וטופל, מ (2010). " קיבוץ שונה ומשתנה: תהליכי התחדשות מאז שנות השמונים". בתוך: חלמיש א וצמרת צ (עורכים). הקיבוץ-מאה השנים הראשונות. ירושלים: בן צבי ויד טבנקין, עמ' 329-344.
9. לוי, י (2015). המפקד האליון-התאוקרטזיציה של הצבא בישראל. תל אביב: עם עובד וספריית ספיר, עמ' 36 - 72.

קריאת רשות

1. לבל א (2007). הדרך אל הפנתיאון. ירושלים: כרמל ומכללת ספיר, פרא א: הפוליטיקה של הזיכרון, עמ' 27-57.
2. לניר, י (2004). הקיבוץ בחברה הישראלית-פתולוגיה של משבר. רמת אפעל: יד טבנקין, עמ'
3. שביד, א (2002). "ההיסטוריה בין מיתוס לנרטיב". ישראל 1 עמ' 1-12.
4. שפירא, א (1992). "הופעתו של אתוס לאומי: 1881 – 1904". בתוך ספרה: חרב היונה. תל אביב: עם עובד, עמ' 19 – 83.
5. עילם, י (2004). " ציונות ופטריוטיזם". בתוך: בן-עמוס, א ובר-לבב, ד (עורכים). פטריוטיזם- אוהבים אותך מולדת. תל-אביב: דיונון, עמ' 29-60.
6. אלחנן י (2006). פוסט-ציונות פוסט-שואה-שלושה פרקים של הכחשה השכחה ושליטת ישראל. תל-אביב: המעון לחקר הציונות ועם עובד, עמ' 62-11.
7. בן עזר, ג (2003). "המיתוס הפרטי של יהודי אתיופיה". פנים 26 : 23-29.
8. בארת, ר (1998). " המיתוס היום". בתוך ספרו: מיתולוגיות. תל-אביב: בבל, עמ' 235-284.
9. חזוני, י (2006). "האם הרצל רצה מדינה יהודית?". בתוך: אורן, מיכאל ואחרים. מאמרים חדשים על הציונות. ירושלים: שלם, עמ' 40-71.
10. Strauss L.C. (1976). "How myths die"? "Structural Anthropology, Vol II. New York: Basic Books, Pp. 256 – 268.
11. Ben-Rafael E & Topel M (2004) "The kibbutz's transformation who leads it and where?" In: Rebbum U & Waxman C eds. Jews in Israel. Hanover and London: Brandeis University Press, Pp.151-173.